

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

14/2006

26. dubna 2006

ročník 91

cena: 10 Kč

PŘEČTETE SI PŘÍŠTĚ

TROJICE JEN PRO ZASVĚCENCE?
Josef Veselý

SÍLA A SLABOST ČCE
Tomáš Pavelka

PŘEDVOLEBNÍ ZÁPISNÍK
PRAVICOVÉHO KŘESŤANA
Dan Drápal

REFORMOVANÍ A NOVOKŘTĚNCI
Milan Opočenský

Rozdávanie radosti

Hľadáme zmysel a plnosť našich dní uprostred sveta plného konzumného materializmu. Hľadáme východiská zo strachu, smútkov, depresí, nervozity, nudy. Tak veľmi by sme chceli, aby sa ľudia vedeli aj zastaviť a zamyslieť sa nad sebou, nad stavom svojho zmýšľania, nad hierarchiou hodnôt, ktoré si sami pre svoj život vytvorili. Aká je vlastne tá hierarchia hodnôt? Stali sme sa zajatcami konzumu, peňazí, závislosti, nenávisti, túžby po moci alebo aj alkoholu, drog, počítačov, hracích automatov. Máme aspoň trochu túžbu vidieť svet a život aj prácu aj peniaze iným pohľadom? Tak nejako z takého hľadiska večnosti. Túžime ešte aspoň trochu hľadať, vidieť a pomôcť tým utláčaným, uboleným, bitým, odstrokovaným, neúspešným, ktorým každý ubližuje. Evanjelista Lukáš uvádza taký úplný a najlepší komplex riešenia všetkých týchto smutných, komplikovaných a deprimujúcich životných situácií. To riešenie prišlo na našu zem v osobe Ježiša Krista. On prišiel „...zvestovať chudobným evanjelium - radostnú správu, uzdravovať skrúsených srdcom, vyhlásiť zajatcom prepustenie, slepým návrat zraku a utláčaným poslať slobodu“ (L 4,18).

Mám taký dojem, že v súčasnom svete je veľmi mnoho práve tých „skrúsených srdcom“. Ti, ktorí nemajú nikoho, sú opustení, bez lásky, bez pohladenia, bez dobrého slova, bez pomoci, plní smútku z takej šedivosti dní. Tak veľmi potrebujú lásku, slovo pochopenia a radosti. Ja tak nejako verím, že dobro, rozdávanie dobra a radosti a lásky majú moc meniť, transformovať ľudí k lepšiemu a tak vyvolávať ďalšie dobro, radosť a lásku. Verím v krásnu reťazovú reakciu dobra, lásky a radosti. A tak spomínam na viaceré dni takých krásnych malých dotykov radosti. Ako mladý lekár som sa niekoľkokrát prihlásil, aby som mal službu v cirku-

se. Je totiž určitý predpis, že v divadlách, cirkusoch a iných podobných podujatiach má byť vždy prítomný lekár na určitom fixnom sedadle. Keď som zaujal to svoje určené miesto, bol som trochu vzrušený z toho prostredia. Artisti, nádherný úbor, akrobacia, zvieratá, šelmy, drezúry. V duchu som si vykresľoval fantastické predstavy, že budem zavolaný k úrazu trapézového akrobata, alebo poraneniu úžasnej a atraktívnej krasojazdkyne, alebo dokonca k poraneniu krotiteľa tigrov. A potom zo zákulisia prišiel posol, že či som službu konajúci lekár a aby som šiel s ním. Spomínam si, ako sme v zákulisi prechádzali pomedzi slony čakajúce na vystúpenie a išli sme ďalej k maringotkám. A v tej jednej ma už čakali, malé dievčatko, asi šesťročné, málo zapálené mandle a teplotu. Jej mama, krasojazdkyňa bez trblietavého kostýmu, mala taký ustarostený výraz tváre úplne bez štandardného úsmevu. Keď som dievčatko vyšetril a napísal recept, tak ma prišli zavolať do ďalšej maringotky. Krotiteľ zvierat v prozaickom domácom oblečení a úplne prozaické žalúdočné problémy. A potom bol ešte jeden žľzníkový problém a ešte ďalšie dve maringotky. A tak som sa postupne vyliečil zo svojich vysnívaných romantických predstáv cirkusového lekára. Ale ešte dnes si viem vyčariť tú spomienku vzrušeného očakávania, keď sme prechádzali pomedzi slony čakajúce na svoje vystúpenie. A boli to pekné zážitky, vidieť aj tú odvrátenú stránku cirkusového života. Taký každodenný život, bez krásnych kostýmov a uniforiem, s bežnými starosťami a problémami. Aj tak trochu s túžbou po povzbudení, po láskavosti, po takej ľudskosti. Aplaus publika je krásny pocit, ale to je predstavenie a v maringotke je ten obyčajný život. A tak som mal pri týchto cirkusových službách aj taký trochu inak-

ší pocit, že som nielen predpísal recept, ale že som možno priniesol do tej maringotky aj trochu takej malej radosti. Trochu radosti v šedivosti dní. Často si uvedomujem, že behom rokov sa mení aj náš uhol pohľadu. Pred rokmi si spomínam, že som sa pozeral prevažne dopredu. Nové výskumné projekty, nové operačné riešenia, nové princípy hodnotenia výsledkov, nové a nové laboratórne metodiky. Dnes sa snažím a pozerám sa viac okolo, aby som videl, kto ma potrebuje. Taký uhol pohľadu toho Milosrdného Samaritána - on niekam cestoval, za nejakým cieľom, ale dokázal sa zastaviť. On videl toho raneného, zastavil sa a pomohol. A ten súčasný uhol pohľadu je aj trochu taký bilančný pohľad dozadu. Spomínam, aké to bolo vždy trochu vzrušujúce, tie záverečné fázy hodnotenia výsledkov klinických a experimentálnych štúdií. Texty, grafy, tabuľky, diapozitívy, štatistické hodnotenia. A ten zvláštny pocit, keď sa ukázalo, že to skutočne vyšlo, že to má význam, že to zapadá niekde do tej mozaiky problémov diagnostiky a liečby rakoviny. A potom taký určitý pocit akejsi profesionálnej radosti - môcť prednášať tieto výsledky na vysoko odborných a hlavne medzinárodných fórach. Spomínam si na mnohé mestá a krajiny, kde som mal možnosť prezentovať výsledky. Ale keď sa teraz pozerám dozadu - tie prednášky a mestá a krajiny a vzrušujúce vedecké spoločnosti, tak mám dojem, že v tých mojich pocitoch bolo určite aj také uspokojenie po namáhavej práci, ale aj tak trochu sebavedomie či ješitnosť - dostal som sa až sem. Dokázal som to. Ale na začiatku bola predsa tá konkrétna pacientka, ktorej nádor bol inoperabilný a vôbec nereagoval na ožarovanie ani na chemoterapiu. Preto sme to začali robiť, tak nejako hľadať

Dokončení na str. 2

Modlitebna Církve bratrské v Ostravě

Peníze vyřeší všechno, řekl Kazatel

Kaz 10,15-20

„Peníze vyřeší všechno.“ Kdyby tuto větu řekl současný pragmatický politik, přijali bychom to se smutkem, pohoršením a zároveň bez nejmenšího údivu. Že peníze vyřeší všechno si opravdu mnozí myslí, nebo tak alespoň jednají. Svědectvím je korupce, hrabivost i politická nekulturnost. Na Ukrajině se už dnes ví, jako dopadnou příští volby, dolaroví miliardáři už pro sebe a své lidi koupili většinu místenek do parlamentu. Italský premiér si podobnou praxí pravidelně zajišťuje beztretnost před soudem. Heslo „peníze vyřeší všechno“ vyznává tolik lidí, že jednoho básníka, ostatně později jednoho z nejbohatších Čechů, inspirovalo k vynikajícímu písničkovému textu, v němž se říká: „Šťěstí je krásná věc, ale prachy si za ně nekoupíš.“

Když však tuto větu čteme v Písmu, kroutíme hlavou. Kdyby alespoň myšlenku dostatečně oslabil biblický kontext, kdybychom tu mohli vyčíst nějakou ironii nebo sarkasmus! Ale není to vytrženo z kontextu, není to ironie, je to myšleno vážně: peníze vyřeší všechno. Tečka.

Vztah člověka k majetku a bohatství je tematika velmi citlivá pro každého člověka. Vztah Písma k majetku je otázka ještě citlivější, zvláště pro evangelíky a ještě více pro nás Čechy, nejvíc pak pro české evangelíky. Stojíme v tlaku dvou postojů. Z jedné strany tu stojí poznání, že chudí i bohatí jsou ve všech zemích a rovnostářství dovedlo lidstvo tam, kam je dovedlo, v Sovětském svazu a ještě víc v maoistické Číně. Chceme-li žít v normální evropské demokracii (jakože jinou lepší správu veřejných věcí si představit neumíme), nevyhneme se také úsilí o prosperitu, podnikatelské úspěchy, o tuzemské i zahraniční investice a tvorbu kapitálu, zkrátka o osobní i veřejné bohatství.

Tomuto poznání však z druhé strany vlastně ještě předchází skoro až podvědomý cit, že bohatství je něco nesprávného, zlého, snad dokonce ďábelského. Za velkým majetkem tušíme nečistý původ a utrpení okradených, před ním zas kráčí pokušení hrabivosti a sobectví. Od dětství jsme slyšeli české lidové pohádky, v nichž napořád vystupovali bohatí i chudí a chudí byli napořád poctiví, dobrosrdeční a chytří, zatímco bohatí byli zlí a sobečtí. Protože v pohádkách vítězí dobro, vítězí v pohádkách napořád chudí. Ale jiné národy mají jiné pohádky!

Kdybychom chtěli zkoumat příčiny kritického pohledu českého národa na bohatství, hlavní slovo by tu měly dějiny posledních čtyř století, od bitvy na Bílé hoře přes dobu temna, násilné pokato-

Dokončení na str. 2

Na začátku

Deset zastavení nad prvními stránkami Bible

Pokračování z č. 13

III.

„I stvořil Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božímu stvořil jej, muže a ženu stvořil je a požehnal jim Bůh a řekl: Ploďte se a rozmnožujte se a naplňte zemi.“
(1M 1,27-28)
„Vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chrípí dech života.“
(1M 2,7)

A naopak: známe řadu drastických příkladů toho, jak se bleskurychle lidská osobnost hroutí: třeba na „samotce“ nebo i tenkrát, když má člověk docela dobré technické podmínky a zacházení: jídlo, teplo, po-

hodlí... ale nikdo s ním nepromluví, když nezaslechne lidský! hlas... Ano, člověk je bezpodmínečně tvor společenský.

Na biblické zprávě o stvoření je tak uchvacující, kolikerym a jak krásným způsobem je právě tato zásada stručně a podmanivě vyslovována. V tom prvním podání se říká: Bůh stvořil člověka, muže a ženu stvořil je. Člověk není stvořen jako jedinec, ale jako dvojice. V podání druhé kapitoly je ten krásný obrazný příběh o tom, jak si Pán Bůh řekl, že není dobré v tom dobrém stvoření být člověku samotnému. Tak stvořil mužovi ženu a ženě muže. Aby si byli ku pomoci. Člověk ať je člověku pomoci. Toť druhá, tak hluboká a

důležitá zásada, na níž pevně stojí každý mezilidský vztah: člověk ať je člověku pomoci v nejširším slova smyslu.

A pak je tu to básnické vyprávění, epos o tom, jak Pán Bůh stvořil ženu z Adamova žebra. Že tu opět nejde o technický popis stvořitelské události, je jasné každému, kdo o životě a o pravdě a o Bohu nesmýšlí jen předmětně a materialisticky. Snad nejlépe vystihl krásný smysl tohoto vyprávění už v dávných dobách církevní otec Augustin, když praví: Bůh nestvořil ženu z mužovy hlavy. To by mu vládla. Nestvořil ji ani z mužovy paty. To by on šlapal po ní. Stvořil ji z žebra. A to znamená, že je

Pokračování na str. 4

Peníze vyřeší všechno, řekl Kazatel

Pokračování ze str. 1

ličtování, poněmčování, jehož výsledkem bylo zbavení českého národa vši jeho duchovní i majetkové elity, mnohdy, ba většinou, evangelické. Na konci stál proletarizovaný národ uprostřed cizí aristokracie. V takovém národě se potom „obyčejný člověk" jen s podmračeným podezřením dívá na každého, kdo má víc peněz. Bylo to výborné předpolí pro sovětskou revoluci, „vítězný únor“...

To platí pro celý český národ, ale pro evangelíky, kdysi většinové, tím víc. Evangelická církev byla vždy chudá nebo alespoň výrazně chudší, čeští evangelíci byli dvě století zakázáni a pronásledováni, jedno století pouze trpění. Po celou dobu trpěli hmotným nedostatkem. Možná i proto evangelíci spolu s většinou českých spoluobčanů řídí leckdy svůj vztah k majetku podle českých pohádek. Majetek, větší nebo velký? Podezřelé! Proto bohatí mezi námi, alespoň relativně, svůj majetek raději skrývají - závist a nedůvěra jsou větší než přejicnost.

Pak ovšem biblické slovo „peníze vyřeší všechno" slyší zejména evangelík jako prapodivný výrůstek na biblickém těle. Jak se vlastně Bible dívá na bohatství?

První nás napadne, že „snáze projde velbloud uchem jehly než bohatý do Božího království" (Mt 19,24). Po boku tohoto slova pak leží množství textů Starého i Nového zákona, kde bohatství a majetek jsou viděny jako nebezpečí, pokušení nebo přímo jako zlo.

Ale apoštol také řekne: „dovedu trpět nouzi, dovedu mít hojnost. Ve všem a do všeho jsem zasvěcen: být syt i hladov, mít nadbytek i nedostatek." (Fp 4,12) Tady majetek nezní tak nebezpečně! Po boku tohoto slova pak najdeme množství textů Starého i Nového zákona, v nichž je bohatství znamením Božího požehnání a dobrým darem Hospodina. Teď se zdá, že Bible nemá mnoho ze sociální kritiky českých pohádek!

Písmo prostě neodpovídá na naše otázky jednoznačně. Pokud Bibli položíme jednoznačně formulovanou otázku, můžeme se dočkat i odpovědi: „na takto položenou otázku neodpovím," nebo i „tato položená otázka mě nezajímá, čtenáři Bible, zeptej se jinak".

Proto dnešní kázání nebude slovem proti bohatství ani jeho oslavou. Spíše bude důrazným slovem proti jednoduchým odpovědím, které se zdají být vyčteny z Písma.

„Kazatel" je ve starozákonním společenství knih i v celé Bibli zvláštním článkem. Dotváří mozaiku biblického myšlení do co největší šíře. Taková je Bible: ani smutná ani veselá, ani pravcová ani levicová, radikální ani umírněná, muzická ani amuzická, logická ani nelogická. Je pro staré i mladé, chytré i hloupé, smutné i veselé, názorově rozdílné, pro nejrůznější životní situace i polohy. Je mnohotvará, pestrá jako život sám, do šířky i do hloubky mnohoznačná a mnohovrstevnatá.

Jsme z toho smutní? Proč, to je svoboda, již nám daroval Hospodin. Můžeme vůbec z Písma vyčíst něco jednoznačného? S pomocí Ducha svatého, Ducha pravdy a pokory ano. Ale to je jiná otázka.

Jen v jednom jediném je Bible pořád stejná, jednoduchá, jednoznačná, monotónní, skoro banální: Hospodin, Bůh Starého i Nového zákona je jediným Pánem světa a našeho života, jeho sluší poslouchat. Tento Hospodin byl, je a bude mezi námi jako Ukřižovaný a Vzkříšený a přichází jako Duch svatý. To je to jediné jednoznačné, nepestré, nemnohoznačné. Všechno ostatní v Písmu je do široka otevřené.

Při čtení Písma si nejprve všimneme kritického odstupu Bible od majetku. Totiž: není mnoho míst, kde je kritizováno bohatství, ale mnoho těch, kde jsou bohatí, a boháči slouží často jako špatné příklady. Tušíme proč. Majetek není zlý, ale táhne za sebou pokušení, že na sebe strhne pozornost. Majetek odvádí soustředění člověka na věci podstatné. V něm samém není zlo, nýbrž „jen" pokušení, jako v krásné ženě. Záleží na každém, jak se s pokušením vyrovná.

Ale celé Písmo přijímá dary země i hmotné statky jako požehnání. Život na zemi je dobrý dar, k tomu patří i majetek. Má to svou podmínku: s dary se musí umět zacházet, Boží řády zahrnují i bohatství. Bůh dal světu svou lásku, Zákon, posléze i svou přítomnost. Proto je svět krásný a majetek a jeho rozumné užívání k tomu patří. I radost z něho.

Bohatství je dobré, ale nebezpečné, riskantní. Rychle a silně na sebe poutá pozornost. Má snahu soustředit zájem, vzít spánek, stavět falešné jistoty a pocity bezpečí, zkouší vložit do srdce pýchu, sobectví a tvrdost vůči druhým. Dožaduje se pozornosti a péče více než lidé kolem, než modlitba a vnitřní život člověka. Majetek je dobrý sluha, ale zlý Pán.

A kniha Kazatel, rozeklaná i rozsochatá, se nesníží k jednoduché odpovědi. Skoro jedním dechem řekne „hlupáci se unavují pachtěním" a hned „pro lenošení sesouvá se krov, pro nečinnost rukou zatéká do domu". V první myšlence ozývá se soud nad hrabivou pílí, ve druhé soud z opačné strany: nad lenivým spoléháním na „pečené holuby". Tak pokračují myšlenky na obě strany: věci mají mít svůj řád, své místo na slunci, i věci hmotné a tělesné. Ale řád není to, co rozhodne člověk sám, řád je dán, je pouze jeden - Boží řád. Ten třeba hledat. Do tohoto řádu patří i jídlo, dokonce bohaté hostiny s dobrým jídlem, pitím, vínem. Ale v pravý čas na pravém místě.

Není vpravdě nejbohatší hostina večere Páně?

Jako slovo proti lenochům se pak ozývá ono „peníze vyřeší všechno". Písmo první dobře ví, že peníze v žádném případě nevyřeší všechno. Ale tam, kde člověk hodlá spoléhat na náhodu nebo osud (byť Boží), místo aby se snažil, tam platí, že lepší je vydělávat peníze.

Chce-li italský premiér řešit problémy chudých ve své zemi vzkazem "vydělávejte víc peněz", cítíme pravdu, poníženou na lež. Určitě by mnozí mohli a měli víc pracovat, zapojit fantazii i vytrvalost. Z úst politika, známého přede-

Dokončení na str. 3

Útěk před informacemi aneb Co všechno nemusím

V letech 1964 - 1967 jsem studoval na střední škole. Byla to doba, kdy se u mě rozvíjel „zájem o věci veřejné". Vzpomínám, jak jsem se těšil na čtvrtek - to vycházely Literární noviny. Četli je mí rodiče a naprostá většina našich intelektuálně laděných známých. V „normálních" novinách jsme četli mezi řádky. Pročítali jsme projevy členů ÚV KSČ a na to, co se děje, jsme mnohdy usuzovali spíše z toho, co neřekli, než z toho, co řekli.

Pak jsem odešel na vysokou školu a nastalo Pražské jaro. Opět jsme četli Literární noviny, byť se vyrojily i jiné tiskoviny, jež mělo smysl číst. Ovšem všichni naši známí i nadále četli Literární noviny. To byl základ. Mělo to jednu velkou výhodu. Všichni jsme svým způsobem věděli totéž. Všichni jsme zaujíмали stanoviska k týmž lidem a k týmž článkům a myšlenkám. Byla to doba mnohem přehlednější než dnes.

Přišla léta normalizace. Maminka celou tu dobu pracovala pro Associated Press. Díky ní jsem téměř každý týden přečetl celý Newsweek. Z toho, jak přesně či nepřesně informoval o Československu, jsem si udělal příbližný obrázek, nakolik jsou spolehlivé jeho informace z jiných zemí, kde jsem ho nemohl „kontrolovat". Věděl jsem, že občas narazím na nepřesnost, někdy na nepochopení, ale celkově mi poskytne solidní informace z celého světa. Víím, jak jsem se na Newsweek vždycky těšil. Tehdy jsme opravdu hodně stáli o informace! Doba se změnila. Dnes již informace nesháním, nehoním. Dneska informace honí mne. Vlastně mě vyloženě pronásledují.

Je to podobné jako se spotřebním zbožím či s penězi. Za komančů se

Rozdávanie radosti

Dokončení ze str. 1

odpovede na tento problém a možno stihnúť ešte pomôcť aj tejto konkrétnej pacientke. A často som po všetkých tých prednáškach mal taký smútok, že tá pacientka sa nám kdesi po tej dlhej ceste stratila a ostal len akýsi anonymný pocit rozriešeného problému a asi aj úspechu, ale žiadna radosť z rozďavania.

Radosť, to bolo pre mňa vždy prednášanie v CAMEO (come and meet each other). Do malého kostola jedného kresťanského spoločenstva v Suttone v južnom Anglicku, vždy v stredu o 10:30 h. priatelia a príbuzní privezú starých a veľmi starých ľudí skoro z celého malého mestečka. A je čaj a chlebičky a 20minútové rozprávanie nejakého hostá. Niekoľkokrát ma pozval môj priateľ, ktorý tieto seniorské stretnutia organizoval, aby som rozprával v tejto spoločnosti. Také spomínanie lekára o živote v nemocnici, na operačnej sále, v laboratóriách, dni a noci a aj v utrpení aj o radošti. A to boli pre mňa tie najradostnejšie prednášky, na ktoré si spomínam. Videl som v očiach týchto starých ľudí taký ten záblesk radosti z premeny jednotvárnosti myšlienkového sveta determinovaného aj obmedzeným priestorom života aj fyzickými problémami. Tito starí ľudia zrazu začali myslieť na mnohých známych a priateľov, ktorí sú v ťažkostiach, v utrpení, ktorí veľmi potrebujú pomoc, povzbudenie, pohladenie. Zistili, že im musia napísať list, poslať balíček, zatelefonovať. Tieto ich vzrušené rozprávania orientované zrazu na

leccos nedalo sehnat; kdeco se prodávalo pod pultem. Dneska vám všetchno nabízejí, mohou se přetrhnout, dodají vám to až do domu. Podobně je tomu s půjčkami. Můžete žít na dluh a ještě těm, kdo vám ochotně peníze půjčí, uděláte velkou radost. Jak se během pár let svět změnil!

Informace mám z novin, z televize, z rádia a z internetu. Novin, které připadají v úvahu, vychází vícero. Ovšem chci-li si zachovat duchovní a duševní svěžest a nechci-li zblbnout, musím si jedny zvolit a naučit se dobře vynechávat. Ne, nepřečtu si, co říkal Vladko z VyVolených (či to byl ten druhý pořad?). Ne, nezajímá mne, kterých sprostých slov užila Regina. Ne, nepotřebuji vědět, co si myslí Miss ČR nebo Jaromír Jágr.

Internet nabízí možnost on-line diskutovat. Ještě jsem jí nikdy nevyužil, byť jsem tomu dvakrát málem podlehl. To když mne kdosi našel na SKYPu. Myslím, že jsem to ukončil včas.

Je to ale boj. Ještě že mám relativně pevnou vůli. Musím si stále opakovat: „Pokud budeš diskutovat s neznámými lidmi, zabiješ tím spoustu času. Budeš mít méně času na hrstku skutečných přátel. Přečti si raději něco kvalitního, co si sám zvolíš. A pak si vymez čas, abys mohl něco kvalitního napsat."

Ne, nechci se zahlcovat informacemi, které mě nebudují. „Ale jak poznáš, které tě budují?" Mohu ti dát takovou křesťansko-charismatickou radu: Modli se za to. A pro nevěřící mám taky radu, a docela dobrou: Přemýšlej o tom. (Charismatický křesťan udělá dobře, když tím modlitbu doplní.) Možná se někdy sekneš (vím to z vlastní zkušenosti), ale bude to pořád

lepší, než když informace necháš, aby si s tebou dělaly, co chtějí. Naší době chybí elity. Elitě se původně říkalo šlechta. A šlechta souvisí se šlechtěním. Víš, proč téměř nepoužívám sprostá slova? Protože se nestýkám se sprostými lidmi a protože nepřemýšlím o sprostých věcech. Ale nepřijde to samo. Musíš o to léta trpělivě usilovat. Musíš se šlechtit, a k tomu patří přemýšlet o věcech šlechtetných.

Možná mě někdo nařkne z toho, že jsem pokrytec, že jsem prudérní, že „v těch sprostých slovech to není". Oblíbený argument je následující: „Znám jednoho, který kleje jako dlaždič, mluví sprostě, ale v jádru je to hodný člověk. A jiného, ten se tváří jako hrozný slušňák, ale je to vlastně sketa a pokrytec." Nu, možná to tak je. Ale naštěstí k tomu, abych byl hodný člověk, nepotřebuji mluvit sprostě. Chci si vyvolit to lepší z obou světů: Nemluvit sprostě a nebýt sketa a pokrytec. Je to špatné? Věřím, že ne.

Můžeš si vyšlechtit mysl, abys přemýšlel o čistých věcech. Ostatně to doporučuje apoštol Pavel: „Konečně, bratři, všechno, co je pravdivé, ušlechtilé, spravedlivé, čisté, milé, co má dobrou pověst, jestli je nějaká ctnost a jestli nějaká chvála, o tom přemýšlejte."

Že se kolem nás děje spousta sviňáren? Já vím, ale všechno nevyřešíš. Spasitel je Ježíš, nikoli já nebo ty. Budeš-li se sytit čistými věcmi, budou z tebe také čisté věci vycházet. Nemusíš všechno vědět. Nemusíš všechno opakovat. K moudrosti jistě patří vědění. Víme, že vědění ještě není moudrost, ale moudrost těžko může být bez vědění. Ve stáří jsem poznal, že k moudrosti patří i určitý druh nevědění.

Dan Drápal

že je to fajn." Áno, v detských domovoch pohladia a pobožkajú deti na dobrú noc. Děti - siroty žijících rodičov. Dobré deti zlých rodičov.

Každý rok 11. novembra úderom 11. hodiny vyjde britská kráľovná z vládnej budovy v Londýne a k pomníku neznámeho vojaka položí kyticu červených makov. Potom kladú kytice členovia kráľovskej rodiny, ministerský predseda, reprezentanti vlády, parlamentu, všetkých cirkví a potom pochodujú vojnoví veteráni I. a II. svetovej vojny. Mnohí sú na 'vozíčkoch. Hudba kráľovskej gardy hrá „Tipperary" a „Lili Marlen". Každý túto tradičnú spomienku hlboko prežíva. A tak tento deň prináša také malé pohladenie rodičom a príbuzným všetkých tých, ktorí sa z vojny nevrátili, a takú malú radosť pre tých, ktorí tam pochodujú, že sa na nich nezabúda. Ten pomník, kde sa kvety ukladajú, sa volá Cenotaph. Je to slovo zložené z dvoch gréckych výrazov - kenos (prázdny) a taphos (hrob). Prázdny hrob ako symbol slobody, pokoja, lásky a koniec nepriateľstva a nenávisťi. Prázdny hrob - symbolika vzkriesenia Pána Ježiša Krista, ktorý prináša lásku a spravodlivosť, pokoj a radosť (R 14,17).

Hľadáme zmysel a plnosť našich dní. Rozdávanie je jedinečné poslanie a zmysel a plnosť. Prinášať radosť pre tých, čo sú v smútku, prinášať radosť tým, ktorí žijú tak nejako v šedivosti dní, prinášať radosť cez nádej pre tých, ktorí sú v utrpení. Každý deň je mnoho príležitostí pre pohladenie, ktoré dokáže vyvolať radosť a úsmev. Hľadať a chcieť vidieť tie príležitosti a pomôcť, to je taká radostná plnosť dní.

MUDr. Ján Siracký, DrSc.

Naše manko

Smutný pohled se naskytne tomu, kdo zalistuje schematismem letošního Evangelického kalendáře. Sbory, které ještě před pár lety uváděly počty svých členů ve stovkách, je nyní uvádějí v desítkách. Je pravda, že se Českobratrská církev evangelická trvale zmenšuje. Její zmenšování však má své tempo. Předpokládáme-li, že odpovídá tomu zaznamenanému v letech 1991 - 2001 při sčítání lidu, činí její roční úbytek 3,3 %. A právě jemu ty odpisy neodpovídají. Sbor v Mostě se například zmenšil v průběhu předminulého roku podle údajů zveřejněných v Evangelickém kalendáři o více než 80 %. Podobně radikálním "zeštíhlením" prošly v předchozích letech třeba sbory v Kadani, Litoměřicích, Ústí nad Labem, Varnsdorfu či České Lípě.

My evangelíci nejsme přílišnými systematiky. Spíše je pro nás příznačný chaos. Dlouho neděláme nic a pak dáme ze dne na den kartotéku "do pořádku". Většinou tak, že z ní vyřadíme všechny, kteří jsou nějak problematictí: Neplatí salár, přestěhovali se, provdaly se a změnilo se jim jméno... Synod ostatně čas od času k revizím sborových kartoték vybízí, tak ho poslechneme. Porovnání našich "revidovaných" kartoték s výsledky zjištěnými při sčítání lidu nás namnoze usvědčuje ze špatně vykonané práce. V té souvislosti dostává zvláště hořkou příchut' skutečnost, že rušení života neschopných sborů (tedy neefektivních správních jednotek) je v církvi pokládáno až za rouhání, ale každoroční vyřazování desítek a stovek pokřtěných nás nechává naprosto klidnými.

Porovnáme-li údaje získané při sčítání lidu v roce 2001, snížené o předpokládaný úbytek za čtyři roky (tj. 13,2 %), s údaji uvedenými v letošním Evangelickém kalendáři, zjistíme, že v některých oblastech žije i několikanasobně více členů církve nežli místně příslušné sbory uvádějí. Faktický počet členů církve je přitom třeba předpokládat ještě vyšší, protože podle vlastní evidence vykazuje Českobratrská církev evangelická o 8000 osob více, nežli se k ní při sčítání přihlásilo. Tomu nasvědčuje i srovnání provedené ve sboru v Lysé nad Labem. Tento sbor s řádně rekonstruovanou kartotékou by měl mít podle výsledků sčítání lidu 393 členů, v evidenci jich však má 480. Zajímavé je i zjištění, že své vyznání při sčítání lidu neuvádějí ani všichni ti, kteří církve finančně podporují.

Teď několik konkrétních srovnání (k 31.12. 2004). V okrese Ústí n. L.,

který odpovídá území ústeckého sboru, se hlásí 566 českobratrských evangelíků, sbor jich eviduje 253. V okrese Česká Lípa, odpovídajícím území dokského a českolipského sboru, se hlásí 602 osoby, uvedené sbory jich evidují 217. V okrese Chomutov, odpovídajícím území kadaňského a chomutovského sboru, se hlásí 544 osoby, uvedené sbory jich evidují 234. V Lounech a Slaném se hlásí 155 osob, lounský sbor jich včetně venkovské diaspory eviduje 68. V Litoměřicích a Terezíně se hlásí 256 osob, litoměřický sbor jich včetně venkovské diaspory eviduje 94. V Hradci Králové se hlásí 970 osob, sbor jich eviduje včetně venkovské diaspory 715. V obcích tvořících sbor v Mostě se hlásí 391 osoba, sbor jich eviduje 59.

Důvodem uvedeného stavu nejsou předně specifické místní poměry. Sbor v Teplicích například eviduje pouze o 27 osob méně nežli by měl. Sbor v Duchcově jich eviduje dokonce více. V pozadí disproporcí jsou teologické důvody: Snaha prezentovat sbor jako sice malé, zato však vysoce obětavé společenství. Tato teologie "obětavé malosti" byla rozvíjena zvláště před rokem 1989. K jejímu aktivnímu prosazování - tedy zmenšování - však došlo až po změně společenských poměrů, kdy pominul strach z restriktivních zásahů státní správy. K radikalitě inspirovalo i porevoluční ovzduší, oslabení role vyšších správních orgánů. Masivní čistky se dají samozřejmě snáze provádět v místech bez vzájemně propojených evangelických rodů, kde není třeba brát ohled na příbuzenské vazby.

Neznám jediný případ, kdy by se sbor, který se "očistil" od svých "mrtvých duší", stal životaschopnějším, nežli byl předtím. V takovém sboru ubude práce. Není třeba vypravovat (a známkovat) tolik sborových dopisů, navštěvovat a registrovat pohyb tolika lidí. Tak nemisijní subjekt, jakým je Českobratrská církev evangelická, se však odříznutím svých matrikových členů zbavuje i té poslední možnosti někoho oslovit. Její sbory se tímto počínáním stávají stále většími ghetty. Lidé jsou v nich k sobě sice možná laskaví, současně jsou však stále neschopnější komunikovat s lidmi vně. Vlastně už o tuto komunikaci nestojí. Mají strach, že by se jich ti lidé mohli ptát na zásadní věci a oni by jim nedokázali odpovědět. Nechtějí, aby se v jejich "malém obětavém" sboru cokoli měnilo.

Této mentalitě nasvědčují i dva

postřehy z jednání konventů Poděbradského seniorátu. Konventuálové zde před několika lety odmítнули přijmout návrh, který sborům ukládal, přesně metodologicky specifikoval a časově termínoval rekonstrukci kartoték. Tento návrh nedoporučil ani na synod. V plné syrovosti se pak ukázala neochota otevřít sbory "ztraceným ovčím" o pár let později, kdy konvent odmítl návrh, aby synodní rada jednala s příslušnými orgány státní správy o možnosti dohledávat ztracené pokřtěné členy církve prostřednictvím obecních a městských evidencí obyvatel, případně centrálního registru obyvatel. Tímto odmítnutím sbory Poděbradského seniorátu deklarují: Nechceme mít možnost ztracené členy církve najít!

Bez rady, jak odstranit manko, které vůči svým ztraceným bratrům a sestrám máme, by asi tyto úvahy vyzněly planě. K tomu, abychom se je pokusili nalézt, nepotřebujeme konventní ani synodní usnesení. Stačí obyčejná křesťanská sounáležitost a vědět jak na to. Východiskem je přenesení údajů z knih pokřtěných do některého z počítačových kartotéčných programů. (Výpisy z křestních matrik nucené předaných v roce 1950 obcím nakonec matrikáři pořídit dovolí, ale jednání s nimi nemusí být snadné.) Pak se vzniklý seznam neustále "přesévá". To znamená, že se porovnává se stávající kartotékou, s knihami zemřelých, vystouplých, odstěhovaných a konfirmovaných. Důležití jsou pamětníci a příbuzní ztracených. Dobře poslouží i telefonní seznam či internetové údaje z Kastru nemovitostí.

Tímto způsobem lze samozřejmě dohledat pouze ty, kteří byli pokřtěni v příslušném sboru. Vzhledem k ostatním je třeba spolehnout se na vnitrocírkevní vzájemnost. Ta sice v Českobratrské církvi evangelické příliš nefunguje, ale i v tomto ohledu se můžeme stát avantgardou. Není to náročné. Prostě se pokusíme zjistit i adresy těch, kteří se ze sboru odstěhovali. Když se nám to podaří, předáme je místně příslušnému sboru. Nejistíme-li přesnou adresu, je dobré zaslat mu alespoň její fragment. V místě se dají lidé nalézt snáze nežli na dálku. A co s nalezenými? Ideální je navštívit je a promluvit s nimi. V každém případě je však zařadme do sborového adresáře. A dávejme si záležet na obsahu toho, co píšeme ve sborových dopisech, které jim zasíláme. Slovo může přitáhnout i odpudit.

Emanuel Vejnar

Obnova zhrouceného světa

Tragická realita zhroucených světů; Proč se světy hroutí; Proces obnovy; Ti, kteří pomáhají znovu budovat; Jak předcházet zhroucení osobního světa; Obnova zhrouceného světa. Jde tedy o osobní svět, o zhroucení a obnovení právě tohoto světa. Autor ukazuje, že toto zhroucení není žádnou výjimkou. Studium Bible došel k závěru: „Skoro každá biblická postava někdy zakusila zhroucení světa. Vyňat nebyl prakticky nikdo." V jednotlivých kapitolách pak uvádí četné příklady. McDonald velice pečlivě analyzuje vnější příčiny, které vedou ke zhroucení našeho světa. Je dobré si tyto příčiny uvědomit, abychom se proti nim dovedli včas postavit a vyhybat se situacím, které pro nás představují pokušení, ale které vedou ke zhrouce-

ní. Autor však dobře ví, že se zde jedná o duchovní skutečnosti. Kdybychom sebedrobněji analyzovali prostředí, v němž se pokušitelské zlo projevuje, a nezabývali se otázkou duchovního rozměru, duchovního boje, „něco podstatného by scházelo." Jde o duchovní skutečnosti, proto nelze překonat hřích a zlo vlastními silami. Obnova není možná jinak než zlomením a hlubokým pokáním. Tato zkušenost je naprosto nezbytná, má-li Bůh s námi začít jednat. Radostnou zprávou je, že u Boha je obnova možná. Bible tomu říká milost. Tuto milost si nemůžeme vynucovat, můžeme ji jenom vděčně přijmout. Milost neznamená, že všechny důsledky špatného jednání zmizí, ale že dojde k obnově vztahu mezi

Smolíček byl plavovlasý pacholíček. Neměl rodiče, ale bydlel pohromadě s jelenem, který měl zlaté parohy. Jelen chodíval každý den na pastvu, někdy i hodně daleko, a Smolíček zůstával doma celé hodiny sám. Co má takové opuštěné dítě dělat? Hrát si se sirkami měl zakázáno, ven nesměl sám vycházet, pořádné hračky neměl. Chvilí sestavoval z polínek vláček, chvilí se pokoušel hrát si s kočkou. Ale tu to moc nebavilo a nakonec vždycky zalezla za pec a pospávala tam. Smolíček měl dlouhou chvilí a bylo mu smutno. Občas se dal i do pláče: "Za doly, za hory, mé zlaté parohy kde se pasou?"

Nedaleko jelenovy chaty žily jezinky. Byly to tři rodné sestry, ale tak trochu podivínky. Usadily se v jeskyni a živily se tím, co dal les - jahodami, ostružinami a houbami. Sbíraly také bukoice a sušily křídały na zimu, ale co to bylo za jídlo? Byl na ně žalostný pohled. Kádyby na ně tu a tam někdo nepamatoval skývou chleba, snad by zimu ani nepřečkaly. A s oblečením to měly také špatně. Nosily na sobě staré dřávé pytle, které vyhazovali sedláci, a když přišly opravdové mrazy, zahrabávaly se na noc do listí, které si nanosily do jeskyně. Není divu, že se o takových podivínkách šířily pomluvy, že prý unášejí malé děti a dlouhou jim oči. To byl samozřejmě nesmysl. Jednou v zimě, když mrzlo až praštělo, nemohly jezinky už v jeskyni vydržet a přišly k jelenově chatě. Jelen byl zas kđovíkde. Zelená pastva teď nebyla, a proto chodil ke vzdálenému krmelci nebo ohryzával kůru mladých ovocných stromků jako zajíci. Smolíček byl tedy opět sám doma. Zkřehlě

jezinky prosily: "Smolíčku pacholíčku, otevři nám svou světničku! Jen dva prstíčky tam strčíme. Jen se ohřejeme, hned zas půjdeme." - Mám jim otevřít, nebo ne? rozmýšlel se Smolíček. Mám přece od jelena přísně zakázáno pouštět někoho do chaloupky. Nakonec však v něm zvítězilo soucitné srdíčko. "Jen pojďte!" otevřel jezinkám dveře. "Kdepak jen dva prstíčky! To byste se moc neohřály. Tamhle si sedněte na lavici ke kamnům!" Divoženky se skrčily u pece a nahřívaly si zmrzlé nohy. Pak však nejstarší prohlásila: "Smolíčku, my jsme chudé a nemůžeme ti nic dát. Ale za to, že ses nad námi slitoval, si teď budeme s tebou hrát. Kterou hru máš nejradši?" - "Na slepou bábu!" radostně navrhl Smolíček. A tak hráli nejprve na slepou bábu, pak na hádanky a potom si házeli Smolíkovým hadrovým míčkem. Už se smrákalo, když se jelen vracel domů. Byl celý nesouj, že tentokrát nechal Smolíčka tak dlouho samotného. Když však otevřel dveře a viděl pacholíčka, jak si užívá s jezinkami, kámen mu spadl ze srdce. Ani Smolíčka nehuboval a dokonce rozcuchané jezinky pozval, ať přijdou častěji.

Všade kolem žijí lidé, kterým schází teplo lásky. Jestlipak nám jejich nouze dělá někdy starost, vrásky? Lhostejnost je ale špatná. Proto s každým jedné lidsky! Měj své srdce otevřené, soucitně se chovej vždycky!

Daniel Henych

(Pokračování)

Peníze vyřeší všechno, řekl Kazatel

Dokončení ze str. 2

vším korupčními aférami, je to však výsměch boháče, který je si jist, že peníze vyřeší všechno. Nevyřeší.

A aby Kazatel dokončil myšlenku, jak začal, tedy vyváženým pohledem na obě strany, čteme vzápětí: „králi nezlořeč ani v myslí, boháčovi nezlořeč ani v pokojíku, kde uléháš..". Bohatství je nebezpečné, ale není zlé. Zlé je užírat se zlobou na ty, kteří moc nebo majetek mají.

Jestli jsme se Písma ptali, zda bohatství je dobré nebo zlé, odpovědělo po svém. My jen tušíme spodní proud toho všeho, biblickou „červenou nit“, která se v knize Kazatel ozve až na konci: „Nadto pak zbývá, synu můj, řici: Přijmi poučení! Spisování mnoha knih nebere konce a mnohé hloubání unaví tělo. Závěr všeho, co jsi slyšel: Boha se boj a jeho přikázání zachovávej; na tom u člověka všechno závisí." (Kaz 12,12-13) Amen.

Pavel Klinecký

zhrouceným člověkem a Bohem a mezi lidmi navzájem. Ale prožíváme tuto obnovující milost v církvi skutečně? „Objevíme-li znovu službu obnovující milosti, najdeme patrně zástupy lidí, kteří se budou tlačit, aby mohli přijmout, co jim Bůh skrze Ježíše Krista nabízí. Ve službě obnovy může být klíč k probuzení." Přitažlivost knihy je v tom, že autor velice názorně a systematicky uvádí nebezpečí vedoucí k pádu, a stejně

systematicky ukazuje, jak se lze opět dostat na nohy. V krátké recenzi nelze zmínit všechny cenné postřehy a rady, které sdílí s čtenáři. Kniha, která je víceméně osobním svědectvím, je proto nesmírně užitečná. Přiznávám se, že jsem ji přečetl skoro jedním dechem a pouze jsem litoval, že jsem ji neměl předtím, než se i můj svět kdysi zhroutil. Asi bych byl mnohého ušetřen.

V. D. Schneeberger

Bratr farář Jiří Melmuk osmdesátníkem

Bratr farář Jiří Melmuk se narodil 24. 4. 1926 v malé vesnici u Příbrami, jako první syn ze čtyř dětí, v rodině horníka. V jedenácti letech ztratil otce, který tragicky zahynul při důlním neštěstí. Byla to matka, která nadále statečně vychovávala čtyři děti, kterým zajišťovala teplo domova. Proto Jiří mohl vystudovat klasické gymnázium v Příbrami, které mu poskytlo dostatečnou přípravu znalostí pro další studium bohosloví. Jednalo se hlavně o znalost latiny a řečtiny. Protože v době války bylo studium na VŠ násilně přerušeno, mohl se Jiří tomuto studiu věnovat až po skončení druhé světové války.

V roce 1950 se stal absolventem Komen-ského evangelické bohoslovecké fakulty. V tomto roce byl ordinován ke službě Slo-va a svátostí. První službu nastoupil ve sboru v Nepomuku, odkud potom přišel do nově tvořícího se reemigrantského sboru ve Stříbře. Stal se prvním farářem tohoto sboru. V roce 1963 přichází na sbor ve Velké Lhotě u Dačic, ze kterého místní farář Alois Valenta odchází do důchodu. Tím se zároveň stává administrátorem tehdejšího slavonického sboru, který v té době neměl svého faráře. Práce pro jedno-

ho faráře v obou těchto diasporních sbo-rech bylo nad lidské síly.Proto bratr farář vynakládal velké úsilí, aby sehnal dalšího faráře pro obsazení slavonického sboru. Nebylo to v té době snadné, ale za pomoci synodní rady se to podařilo. Se státním souhlasem byl slavonický sbor obsazen vikářem Miroslavem Gregarem. Církevní tajemník si však vymínil, že se musí pře-nést sídlo sboru do Telče,do jiného kraje. V Telči kromě kostela nebyl žádný sborový dům a o žádný byt se žádat nesmělo. Po dohodě obou staršovstev si farář Melmuka a vikář Gregar vyměnili sbory a v Telči manželé Melmukovi zakoupili dům. Ten s pomocí bratří a sester opravili a potom sbor odkoupil ideální polovinu, kterou vy-užívá pro svoji potřebu. V roce 1968 se bratr farář přičinil o koupi domku ve Slavonicích za účelem konání sborových bohoslužeb.

V roce 1979 se farář Miroslav Gregar stě-huje z Velké Lhoty do Huslenek a farář Jiří Melmuk se znovu stává administrátorem velkolhoteckého sboru. Při jeho vysilující práci mu pomáhali dva duchodci. Ve Velké Lhotě to byl farář Alois Valenta a v kaza-telské stanici Valtínov diakon Rudolf

Hromádko. V roce 1986 byl farářce PhDr. Evě Melmukové po 29 letech vrácen státní souhlas ke službě v církvi. Přebírá práci duchovního v telečském sboru, a to na půl úvazku. Farář Jiří Melmuk se znovu ujímá práce duchovního sboru ve Velké Lhotě; zde setrval až do roku 1990, kdy v 64 letech odchází do důchodu. Bratr farář nejen že vyjel v obou sborech mnoho úsilí při zvěštování evangelia a šíření Slova Božího, ale zúčastnil se často i fyzickou pomocí a radou při různých opravách sborových budov. Velkou měrou se také podílel na vzniku Evangelického tole-rančního areálu ve Velké Lhotě. Při vši této činnosti se ještě podařilo bratru faráři za odbornou práci získat vědeckou hodnost doktora teologie. Dosavadní život faráře ThDr. Jiřího Mel-muka byl naplněn usilovnou všestrannou prací ve svěřených sborech i ve své rodině. Za všechno mu děkují staršovstva obou sborů a do dalších let přejí mnoho zdraví, Božího požehnání a pokoje.

Za staršovstoo Velkolhoteckého a Telečského sboru
František Novák a Miroslav Makovička

1942 dokonali své, zřejmě žádoucí: vyvraždění židů! Je škoda, že koncepce článku, značeného "tpa", jen bez-myšlenkovitě papouškuje obskurní-ho Brita.

Co schází panu profesorovi? Poněť o dobrém a zlém, o rozdílu mezi nimi. Elementární etika jako taková. Roz-měr lidství. Ten by mu bezesporu splňovali Čapkoví Mloci. Škoda, že se dnes nikde nehrají. V Británii, u nás, v Německu. Ani nejbujnější vize scifi nezacházejí tak daleko jako pan pro-fesor.

Poslední stránka Lidovek "Zajíma-vosti" patří určitě mezi nejčtenější; s barevnými obrázky. Určitě zaujmou titulky: "Policie zadržela bezrukého řidiče; Návrhář vytvořil džíny pro muslimy; Kamera sledovala byt Merkelové".

Článek o inteligentních Němcích doprovází barvité portréty. Pro 23 etnik šest postav. Z nich na první pohled dva Němci, nejvýrazněji pro-vedení. Tomuto pojetí se vymykají jen Poslední slova Ludvíka Vaculíka a připojená sudoka.

Nad nešťastnou causou zbývá jen dodat legendární dotaz Velkého Fritze: "Důkaz existence Boží?" - "Židé, Výsosti!".

Jan Kašper

Na začátku

Pokračování ze str. 1

vzata z toho, co je uprostřed a co je blízko srdce, takže jsou si blížcí a rovní. „*Není dobře člověku samotné-mu,*“ řekl Bůh. „*Učiním mu pomoc jemu rovnou.*“ Člověk člověku pomoci.

Ale ještě dále tady pokračuje krásný chvalozpěv o vztahu člověka k člo-věku. Když stvořil Pán Bůh člověka, muže a ženu a požehnal jim, hned první slova, která k nám lidem po-věděl, zněla: „*Plodte se a rozmnožujte se a naplňte zemi.*“ Jak krásné a klad-né předznamenání pozemského ži-vota a lidského nejzákladnějšího vztahu lásky. Ano, zase i tady to má v lásce svoje završení. Věru, zaslou-ží si to radostné a vděčné pozornos-ti, že vůbec první slovo, které k nám promlouvá Bůh, zní: „Plodte se a rozmnožujte se a naplňte zemi.“

Pozvánky

FARNÍ SBOR ČČE Kladno zve příznivce sboru, své bývalé členy a ostatní zájem-ce na sborovou neděli dne 30. 4. 2006 v 9.00.

Hostem sboru bude synodní senior Joel Ruml, který poslouží kázáním a před-náškou. Připomeneme si také stodesáté výročí posvěcení kladenského kostela. Dopolední shromáždění bude provázet hudba rekonstruovaných varhan. Setkání ukončíme společným obědem, ke kterému všechny přítomné zveme.

Daniela Brodská,
farářka FS ČČE Kladno

KOMUNITA CHEMIN NEUF, **Mezinárodní ekumenická fraternita a Misijní cent-rum** při arcibiskupství pražském pořá-dají ekumenickou besedu na téma: „**Martin Luther a luterství dnes**". Přednáší PhDr. DUŠAN TILLINGER (superintendent ECAV v ČR - Evan-gelická církev augsburského vyznání) Beseda se koná ve čtvrtek 11. května od 19 h do 21 h v kostele sv. Apolináře, Apolinářská ul., Praha 2 Součástí programu budou i nešpory za jednotu křesťanů. Kontakt: Komunita Chemin Neuf, Apo-linářská 10, Praha 2. www.chemin.neuf.cz

Proč takové setkání?

Už čtvrtý rok probíhá každý čtvrtek od 19 h v kostele sv. Apolináře modlitba za jednotu křesťanů. Tento nevšední druh

Televize

30. dubna ČT1

Cesty víry - 14.05
Hledání harmonie
Krnovský varhanář Václav Smolka vdechl život desítkám nástrojů v mno-ha kostelích. Režie P. Lokaj Varhanář Václav Smolka žije a pracuje v Krnově. Vyučil se elektrikářem, studo-val hru na klavír, až mu jednou učaro-valy varhany. Bylo mu jasné, že jeho cesta nepovede skrze nízké ani vysoké napětí, ale přes varhany. Víra je jeho průvodcem, ale není ortodoxním křesťa-nem. Jeho pohledy na některé skuteč-nosti v křesťanském světě jsou často kri-tické a neděle je pro něj den jako každý jiný, často strávený prací. Svůj život chápe jako ucelený filosofický systém, ve kterém má pevné místo stavba a opravy varhan jako služba Bohu, nikoli jen jako zdroj obživy.

Křesťanský magazín - 14.25
Nový azylový dům Armády spásy, křesťanská misie do Bangladéše a sto-letá řeholní sestra Ctímila v magazínu nejen pro věřící. Uvádí A. Juchelka V dalším vydání Křesťanského magazí-nu poznáte stoletou řeholní sestru Ctimilu, která dodnes neztrácí humor a optimismus, podiváče se do nového azylového domu Armády spásy v Haví-řově a s Mons. Janem Graubnerem na misijní cestě zavítáte do Bangladéše. Tradičně nebude scházet videoklip a soutěž s křesťanskou tematikou.

Lidičky, mějte se rádi a ať vás přibý-vá! Jak kladné a jak osvobodivé tam, kde smíme i my až dodnes přijímat ve svém nejbližším od Pána Boha je-dinečnou pomoc a dar.

Ale ještě to má všecko - v chvalo-zpěvu o vztahu mezi mužem a že-nou - ještě to má další pokračování: Když přivedl Pán Bůh ženu k Ada-movi, Adam zavolał: „*To je kost z kos-tí mých a tělo z těla mého!*“ Důležité slovo! Toto je zas pro změnu vůbec první slovo, které vyřkl člověk, a jímž promlouvá člověk k člověku: Kost z kostí mých a tělo z těla mého. Tato první slova z lidských úst jsou *vyzná-ním lásky*. Překrásným. Kost z kostí mých a tělo z těla mého. Tak krásně vyznává Adam, že ji má na celý život a nezrušitelně rád. Vztah muže a ženy je tu nakonec ještě charakterizo-ván slovy: *Stanou se jedním tělem*.

Jan Nohavica
Pokračování příště

žitostí, jak zkonkretizovat v duchovní rovině to, za co se Ježíš v 17. kapitole Janova evangelia modlil. V této oblasti je před námi ještě obrovský kus práce. Proto jsme se tento rok rozhodli nabí-dnout třikrát do roka ekumenickou bese-du na toto téma. V 19 h bude přednáška, pak čas na otázky a na konci společná modlitba za jednotu.

Bohoslužby

30. 4. 2006

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ
Braník, Modřanská 118: 9.30 (1. n. rodná, 3. n. VP) L. Rejchrt - **Dejvice**, Z. Wintra 15: 9.30 Hu-dec - **Horní Počernice**, Třebešovská 2101: 9 - **Jarov**, U kněžské louky 9: 9.30 Plzáková - **Kliment**, Klimentská 1: 9.30 Halamová - **Ko-bylišy**, U školské zahrady 1: 9.30 Erdinger (Drobík 3. případně 5. ne a každou 1. neděli v měsíci ekumenické česko-korejské bohoslužby + VP; 2. - 5. ne 11.30 korejské bohosl, kaz. Lee) - **Libeň**, U pošty 6: 9.30 Nekvasil - **Martin ve zdi**: 19.30 - **Modřany**, Písková 6: 9.30 Šorm - **Nusle**, Zateckých 11: 9.30 Škeříková - **Radotín**, Na betonce: 9.30 - **Salvátor**, Salvátorská 1: 9.30 - **Smíchov**, Na Doubkové 8: 9.30 Voříšek VP - **Spořilov**, Donovanálká 1862: 9.30 Bísek - **Strašnice**, Kralická 4: 9 Klinecký - **Střešovice**, n. Před bateriemi 22: 9.30 Pavel Pokorný - **Uhřetěves**, Husovo n. 378: 9 - **Vinohrady**, Korunní 60: 9.30 Jaromír Strádal st. - **Vršovice**, Tulská 1: 9.30 Ort - **Žižkov I**, Prokopova 4: 9.30 Lange - **Žižkov II**, Čajkovského 10: 9.30 Strádal

EVANGELICKÁ CÍRKEV A.V. v ČR
Nové Město, V Jirchářích: 9.30 Tillinger - 11.00 v anglickém jazyku: Krikava; večerní bohosluž-by: středa 18.00
SLEZSKÁ EVANGELICKÁ CÍRKEV A.V.
U sv. Michala, V Jirchářích 15.00
BRATRSKÁ JEDNOTA BAPTISTŮ
Vinohrady, Vinohradská 68: 10 Šolc ml. 18 boho-služby v ruštině - **Pankrác**, Na Topolce 14: 10 Mečkovský
OCHRANOVSKÝ SBOR (dřívě JB)
Nové Město, Hálkova 5: 9 Keřř
CÍRKEV BRATRSKÁ
Nové Město, Soukenická 15: 10 P. Grulich - **Žiž-kov**, Koněvova 24: 9.45 Kaleta - **Vinohrady**, Řím-ská 43: 9.30 Mošner - **Smíchov**, Vrázova 4: 9.30 B. Matulík - **Mezinárodní sbor**, Peroutkova 57: 10.30 John Waldrop - **Horní Počernice**, Ve Žlízku 168: 9 a 19 Kloubek - **Dejvice**, Hotel Krystal, J. Martího 2: 10 Heczko - **Praha 4 - Jižní Město**, Dubnová 806: 17 Filip - **Praha 4 - Šeberov**, V La-dech 10.00 D. Javornický - **Praha 9 - Černý Most**, Stoliňská 2417/41b, - 17.30 hod. T. Grulich - **Zbraslav**, Praha 5, Zákl. škola Nad Parkem: 9.30 Hart - **Praha 13 - Stodůlky**, Gymnázium J. Hey-rovského, Mezi Školami 29: 10.00 M. Šrámek

EVANGELICKÁ CÍRKEV METODISTICKÁ
Nové Město, Ječná 19: 9:30 Procházková, VP-**Vršovice**, 28. pluku 15: 9:30 a 18 VP Botoš - **Strašnice**, Vilová 26: 10 Kuchyňka - **Horní Poče-rnice**, Křovínovo n. 12: 9:30 P. Hradský
CÍRKEV ADVENTISTŮ S.D. (*sobotu*)
Vinohrady, Londýnská 30: 9 a 14 Cepl - **Dejvice**, Zikmunda Wintra 15: 15:30 Čík - **Smíchov**, Pe-routkova 57: 9 a 14 Žalud - **Spořilov**, Žilinská 4: 9 a 14 Cepl - **Strašnice**, Vilová 26: 9 a 14 Hrdinka - **Krč**, kaple v Thomayerově nemocnici: 9 a 17 Beneš
APOSTOLSKÁ CÍRKEV
Praha 10 - Vršovice, budova ECM, 28. pluku 15: 14.30
STAROKATOLICKÁ CÍRKEV
Rotunda sv. Kříže, ul. Karoliny Světlé: út 18 (s kytarou pro mládež), ne 17 (Hejbal, Růžicka, Husák) - **Kaple sv. Máří z Magdaly**, u Čechova mostu: ne 10 (Holeton, Růžicka) - **Kaple sv. Ro-diny** (pod Nuselskými schody): čt 18 (Tvrdek)
PRAVOSLAVNÁ CÍRKEV

Katedrální chrám sv. Cyrila a Metoděje v Praze 2, Resslova 9: so 17, ne 9 - Šuvarský - **Chrám Zesnutí Přesvaté Bohorodice**, Praha 3, Olšanské hřbitovy: ne 10 igumen Silvestr - **Modlitebna sv. Nikolaje**, Praha 6, Rooseveltova 29: ne 10 - Koudela - **Chrám Zvěstování Přesvaté Bohoro-dice**, Praha 2, Na Slupi: ne 10 - Dandar, Stojka
SHROMÁŽDĚNÍ ARMÁDY SPÁSY
Praha 5 - Smíchov, Lidická 18: 10.15 - **Praha 3**, Biskupcova 36: 10.00
BOHOSLUŽBY V ANGLIČTINĚ - **Praha 5 - Smíchov**, Peroutkova 57: 10.30 (mezinár. sbor) - **Kliment**, Klimentská 1: 11 VP (anglikánské) - **Vinohrady**, Vinohradská 68: 11 (bapt.) - **V Jirchářích**: 11 VP (luteránské) - BOHOSLUŽBY V NĚMČINĚ Praha 1, **Martin ve zdi**: 10.30

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY

nejdříve musí hodně zbohatnout jedni, aby mohli za sebou táhnout k vyšší životní úrovni ty druhé, což ovšem není hned možné, a tak, buď Bohu poručeno, se musí dočasně rozevírat nůžky mezi bohatými a chudými. Do té doby je to třeba řešit almužnictvím (=sponzoríngem). A kdyby to jinak nešlo, pak se halt musíme přikročit - jistěže s těžkým srd-cem - k puči pinochetovské ražby. Ať hledám v evangeliích jak hledám, pořád se mi jako reprezentanti pra-avicového smýšlení jeví nejspíše saduceové. A pochybuji, že by se našel tak obratný exegeta, aby vyde-dukoval pravicové myšlení z Kázání na hoře. Je však ještě jedna možnost - bratr Drápal, byť říká, že si bude ve volbách těžko vybírat mezi strana-mi, zde tímto podprahovým sděle-ním zvící oněch tří slov přece jen naznačuje, koho máme volit.

Jaroslav Kraus

Fašistická antropologie

Dočíst se v denním tisku o poměro-vání mozku a IQ, - dobře. Pokud by se jednalo o odborný článek a samot-né výsledky seriózního vědeckého vý-zkumu, těžko něco namítnout. Pokud má článek titulek "Němci jsou nej-chytrější", je třeba zpozornět (LN 28.3.). Určitě i kdyby se totéž tvrdilo o Česích nebo Italech. To je už víc, než na ostří nože. Zvláště když celá stať interpretuje výsledky testů jednoho odborníka (nevíme zda např. lékaře, psychologa, antropologa). Je sice zmí-něno, že Brit, profesor Richard Linn, "proslul kontroverzními názory na ženy a některé lidské rasy". Jeho po-hledy jsou dále široce rozebírány, aniž je už více vyslovena pochybnost nad metodikou práce, jeho interpretace-mi, závěry a aktualizacemi, které činí. Vycházel prý přitom z testů, které vyplňovali příslušníci různých náro-dů. Ani slovo o tom, z jakého počtu v každém vzorku, z jakých vrstev atd. atd. O čem se vůbec nemluví, je soci-ální inteligence jako taková. Můžeme se obávat, že právě tato umíněnému profesorovi schází. Zvláště když při-chází z úsudkem o příznivých sever-ských poměrech na lidskou psýchu

Můj předvolební otazník

Nemohu se ubránit dojmu, že napí-še-li věřící křesťan "myslím hodně pravicově" (Dan Drápal v čísle ET-KJ z 22. března), cosi tu nehraje. Ať to vezmu z kterékoli strany, dost dobře to spojení křesťan, rozumí se kristovec, a pravice nechápu. Dejme tomu, že by šlo o naplnění hesla, obecně vyznávaného, "před listopad-em jsme byli vlevo, po listopadu musíme být vpravo," ale to je názor tak povrchní, že se ho zdráhám autorovi podsunout. Ve Spojených státech je sice u vesla religious right (zbožná pravice), ale tak kopírovat americký vzor snad není nutné. Tak nevím. Pod pojmem pravice se vět-šinou rozumí konzervativnost, to jest tíhnutí ke starému osvědčené-mu. Ale jak to spojit s tím, co čteme: "v novotě ducha, ne ve vetchosti lite-ry" nebo "aj, nové činím všecko" či "a tak již není ani Žid, ani Řek atd."? Dále není pravicové smýšlení před-stavitelné bez ekonomické teorie, že